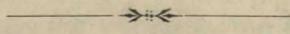

Уст 442 / 547
18195

арн

Уставъ

II Торенсбергскаго общества потребителей.

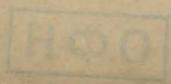
II Torensbergo (Tornkalnēs) Vartotoju Draugijas

ĪSTATAI.

Рига,
L. Jakavičiaus spaustuvē, Katalikų gatvė № 20.
1909.

арн-1

Типографія Л. Яковича. Рига, Католическая улица № 20.

Государственная
Библиотека
СССР
имени В. И. Ленина

ОФН

26042

УСТАВЪ

II Торенсбергскаго общества потребителей.

Цѣль, права и обязанности общества.

§ 1.

Общество потребителей учреждается въ I уч. Митавской части г. Риги съ цѣлью доставленія своимъ членамъ по возможно дешевой цѣнѣ или по умѣреннымъ рыночнымъ цѣнамъ различныхъ предметовъ потребленія и домашняго обихода и предоставленія своимъ членамъ возможности изъ прибылей отъ операцій общества дѣлать сбереженія.

Примѣчаніе. При обществѣ могутъ быть, съ надлежащаго разрѣшенія и съ соблюденіемъ дѣйствующихъ постановленій, организуемы учрежденія имѣющія цѣлью различными средетвами и способами улучшить матеріальныя и нравственныя условія жизни членовъ общества.

§ 2.

Сообразно указанной въ § 1 цѣли, обществу предоставляется: а) устраивать для изготовленія, храненія и продажи предметовъ потребленія и домашняго обихода собственные склады и заведенія или арендовать таковыя; б) вступать въ договоры и обязательства съ посторонними лицами и учрежденіями о поставкѣ ими для общества разныхъ предметовъ потребленія и домашняго обихода, равно относительно денежныхъ средствъ, нужныхъ для оборотовъ общества; в) пріобрѣтать въ собственность, необходимыя для цѣлей общества, недвижимыя имущества, необходимыя для цѣлей общества, и г) входить, съ надлежащаго разрѣшенія, въ другія соотвѣтствующія цѣлямъ общества предпріятія.

§ 3.

Продажа товаровъ и предметовъ потребленія членамъ общества производится на наличныя деньги и въ кредитъ, условія пользованія коимъ опредѣляются общимъ собраніемъ.

Примѣчаіе. Продажа означенныхъ въ семь § предметовъ допускается и постороннимъ лицамъ, но не иначе какъ на наличныя деньги, на условіяхъ, опредѣляемыхъ общимъ собраніемъ.

§ 4.

Общество, его заведенія, конторы и агенты подчиняются относительно платежа гильдейскихъ повинностей, пошлинъ, за право торговли, таможенныхъ, гербовыхъ и другихъ общихъ мѣстныхъ сборовъ, всѣмъ правиламъ и постановленіямъ какъ общимъ, такъ и относительно предпріятій общества нынѣ въ Имперіи дѣйствующимъ, равно тѣмъ, какія впредь будутъ на сей предметъ изданы.

§ 5.

Общество имѣетъ печать съ изображеніемъ своего наименованія.

Средства общества.

§ 6.

Средства общества составляютъ капиталы оборотный и запасный.

§ 7.

Оборотный капиталъ образуется изъ: а) вступной платы (§ 13), б) членскихъ паевъ (§ 13) и в) займовъ, заключаемыхъ правленіемъ общества въ размѣрахъ, опредѣляемыхъ общимъ собраніемъ.

Примѣчаніе. Общая сумма долговыхъ обязательствъ общества не должна превышать суммы вступныхъ взносов и паеваго капитала.

§ 8.

Оборотный капиталъ служить для торговыхъ операций и текущихъ расходовъ общества.

§ 9.

Запасный капиталъ образуется изъ а) ежегодныхъ отчисленій отъ прибылей по операциямъ общества (§ 55); б) суммъ, выручаемыхъ отъ продажи уставовъ общества и расчетныхъ книжекъ (§ 15); в) дробей копѣекъ, отбрасываемыхъ при распредѣленіи прибылей (*примѣч.* 4 къ § 55); г) процентовъ на суммы запаснаго капитала (§ 11) и д) случайныхъ поступленій.

§ 10.

Запасный капиталъ предназначается исключительно на пополненіе убытковъ, могущихъ произойти по операциямъ общества отъ непредвидѣнныхъ обстоятельствъ.

§ 11.

Запасный капиталъ обращается, по постановленію общаго собранія въ государственныя или гарантированныя Правительствомъ процентныя бумаги и хранится въ сберегательныхъ кассахъ, въ Государственномъ Банкѣ, его Конторахъ и Отдѣленіяхъ или, съ надлежащаго разрѣшенія, въ Казначействахъ, расходованіе запаснаго капитала, согласно назначенію (§ 10), производится не иначе, какъ по опредѣленію общаго собранія членовъ общества.

Составъ общества, права и обязанности членовъ его.

§ 12.

Въ члены общества принимаются проживающія въ г. Ригѣ и въ ея окрестностяхъ лица, изъявившія согласіе подчиниться настоящему уставу.

Примѣчаніе I. Число членовъ не ограничивается никакою нормою.

Примѣчаніе II. Въ составъ общества не принимаются: а) воспитанники учебныхъ заведеній; б) состоящіе на дѣйствительной военной службѣ нижніе чины и в) лица, подвергшіяся ограниченію правъ по суду.

Исключенія изъ пункта въ допускаются лишь для обществъ, дѣйствующихъ въ районѣ мѣстностей, предназначенныхъ для водворенія на жительство означенныхъ въ этомъ пунктѣ лицъ

§ 13.

Вступающій въ члены общества вноситъ: а) вступную плату въ размѣрѣ 1 р. и б) пай въ 5 руб.

Примѣчаніе. Пай можетъ быть внесенъ разомъ или по частямъ въ извѣстные сроки, по опредѣленію общаго собранія.

§ 14.

Число паевъ, коими можетъ владѣть одно лицо, опредѣляется общимъ собраніемъ.

§ 15.

Каждому члену при вступленіи въ общество выдается правленіемъ за установленную общимъ собраніемъ плату экземпляръ настоящаго устава и расчетная книжка, въ которую записываются сдѣланные членами денежные взносы, стоимость отпущенныхъ имъ товаровъ и причитающіеся на ихъ долю дивиденды на пай и премія на забраный товаръ, а также все полученныя ими изъ кассы общества выдачи.

Примѣчаніе. Для опредѣленія суммы, сдѣланныхъ въ теченіе года каждымъ членомъ покупокъ, въ заведеніяхъ общества должны вестись особыя книги, съ личными счетами членовъ.

§ 16.

Каждый членъ пользуется въ общихъ собраніяхъ общества правомъ одного голоса, независимо отъ числа имѣющихся у него паевъ; право это никому не можетъ быть передано.

Примѣчаніе I. Несовершеннолѣтніе члены общества не пользуются правомъ голоса въ общихъ собраніяхъ и не могутъ быть избираемы въ какія либо должности по управленію дѣлами общества.

Примѣчаніе II. Члены, непосредственно заинтересованные въ какомъ либо вопросѣ, касающемся общества (по поставкѣ товаровъ, найму помѣщенія и разнаго рода торговымъ сдѣлкамъ), не участвуютъ при его рѣшеніи.

§ 17.

Паи могутъ быть передаваемы съ вѣдома правленія, какъ членамъ общества, такъ и постороннимъ лицамъ, не лишеныя права быть членами; въ случаѣ передачи пая постороннему лицу, послѣднее обязано внести вступную плату.

Примѣчаніе. Вступная плата членамъ общества не возвращается ни при добровольномъ выбитіи, ни при исключеніи ихъ изъ общества.

§ 18.

Каждый членъ въ случаѣ убытковъ отвѣтствуетъ только принадлежащимъ ему въ касѣ общества паевымъ капиталомъ и сверхъ того ни личной отвѣтственности, ни какому либо обязательному дополнительному платежу по дѣламъ общества подвергаемъ быть не можетъ.

§ 19.

Членъ, неисправный во взносѣ причитающихся съ него въ кассу общества платежей (§§ 3 и 13), можетъ быть по представленію Правленія исключенъ общимъ собраніемъ изъ числа членовъ общества.

§ 20.

Кромѣ неисправности въ платежахъ причиною къ исключенію изъ членовъ общества можетъ служить упорное нарушеніе устава и вредъ, причиняемый интересамъ общества

§ 21.

Исключеніе членовъ можетъ послѣдовать лишь по приговору $\frac{2}{3}$ голосовъ наличныхъ членовъ общаго собранія (§ 31), которое, по желанію исключаемаго обязано предварительно выслушать всѣ приводимыя имъ въ свое оправданіе объясненія.

§ 22.

Членамъ, какъ исключеннымъ, такъ и добровольно выбывающимъ изъ общества, а равно влаждующимъ нѣсколькими паями, принадлежащіе имъ въ кассѣ общества пай съ причитающимся имъ дивидендомъ и преміей на забранный товаръ или паевыя ихъ доли возвращаются правленіемъ по поданному ими заявленію лишь по утвержденіи общимъ собраніемъ отчета за текущій операціонный годъ и не иначе, какъ по окончаніи всѣхъ расчетовъ съ обществомъ и по уплатѣ могущихъ пасть на выбывающихъ и вынимающихъ излишніе пай убытковъ общества. Срокъ выдачи опредѣляется общимъ собраніемъ, но не долженъ превышать 3-хъ мѣсяцевъ со дня утвержденія отчета.

§ 23.

Члены, какъ добровольно выбывшіе, такъ и исключенные за неисправность въ уплатѣ слѣдующихъ съ нихъ денегъ могутъ быть принимаемы вновь въ общество со взносомъ, согласно § 13, обязательнаго пая и вступной платы, исключенные же по другимъ причинамъ въ число членовъ вновь ни въ какомъ случаѣ не принимаются.

Примѣчаніе. Члены, исключенные за неисправность въ платежахъ обязаны, кромѣ того, предварительно уплатить свои долги обществу.

§ 24.

Въ случаѣ смерти члена всѣ принадлежащіе ему пай съ причитающимся съ нихъ дивидендомъ и съ преміей на забранный товаръ выдаются его наслѣдникамъ на тѣхъ же основаніяхъ, какъ и добровольно выбывающимъ членамъ (§ 22.)

Управление дѣлами общества.

§ 25.

Дѣлами общества управляютъ: а) общее собраніе членовъ и б) правленіе.

Общее собраніе.

§ 26.

Общему собранію предоставляется, ески оно признаетъ необходимымъ, избрать на ряду съ правленіемъ особый кон-

трольный органъ (совѣтъ или наблюдательный комитетъ), порядокъ дѣйствій котораго опредѣляется инструкціей, утвержденной общимъ собраніемъ.

§ 27.

Общія собранія бываютъ обыкновенныя и чрезвычайныя. Обыкновенныя собранія созываются правленіемъ ежегодно, не позже Апрѣля мѣсяца, для разсмотрѣнія и утвержденія отчета и баланса за истекшій годъ, смѣты расходовъ и плана дѣйствій наступающаго года, а равно для избранія членовъ правленія (§ 36) и ревизіонной комиссіи (§ 53). Въ сихъ собраніяхъ обсуждаются и рѣшаются также и другія дѣла, превышающія власть правленія или тѣ, кои правленіемъ будутъ предложены общему собранію.

Примѣчаніе. Никто изъ членовъ общества не вправе безъ особо уважительныхъ причинъ отказываться отъ исполненія возлагаемыхъ на него общимъ собраніемъ обязательствъ.

§ 28.

Чрезвычайныя общія собранія созываются правленіемъ по собственному его усмотрѣнію ревизіонной комиссіи или части всѣхъ членовъ общества, но во всякомъ случаѣ по требованію не меньше трехъ членовъ общества. Такое требованіе ревизіонной комиссіи или членовъ общества, о созваніи чрезвычайнаго общаго собранія, приводится въ исполненіе правленіемъ не позже двухъ недѣль по заявленію онаго.

§ 29.

Общее собраніе разрѣшаетъ, согласно сему уставу, всѣ вопросы, до дѣлъ общества относящіеся, но непремѣнному вѣдѣнію его подлежатъ постановленія объ опредѣленіи предметовъ и размѣра операцій общества, о пріобрѣтеніи недвижимыхъ имуществъ для общества, о продажѣ, отдачѣ въ аренду и залогѣ таковыхъ имуществъ, обществу принадлежащихъ, а равно о расширеніи предпріятія. Общему собранію предоставляется, при расширеніи предпріятія или пріобрѣтеніи недвижимаго имѣнія, опредѣлить порядокъ погашенія произведенныхъ на это затратъ. Къ предметамъ занятій общихъ собраній относится также разрѣшеніе всѣхъ вообще дѣлъ, предлагаемыхъ правленіемъ, ревизіонной комиссіею отдѣльными членами общества, губернаторомъ и Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ.

§ 30.

О мѣстѣ и времени cadaго общаго собранія, а также о предметахъ, подлежащихъ его обсужденію, правленіе увѣ-

домляетъ членовъ заблаговременно; о томъ же правленіе заблаговременно доводитъ до свѣдѣнія начальника мѣстной полиціи и вывѣшиваетъ объявленія въ заведеніяхъ общества.

Примѣчаніе. Въ общихъ собраніяхъ могутъ быть обсуждаемы лишь вопросы, значащіеся въ приглашеніи на собраніе, имѣющіе непосредственное отношеніе къ определенной уставомъ дѣятельности общества и притомъ только тѣ, о коихъ доведено до свѣдѣнія начальника мѣстной полиціи.

§ 31.

Для дѣйствительности общихъ собраній требуется, чтобы въ оное прибыло не менѣе $\frac{1}{3}$ всѣхъ членовъ общества, имѣющихъ пребываніе въ мѣстѣ нахождения правленія общества, а для рѣшенія вопросовъ объ исключеніи членовъ изъ общества, о расширеніи предпріятія, объ увеличеніи или уменьшеніи оборотнаго капитала, объ измѣненіи и дополненіи устава и ликвидаціи дѣлъ требуется прибытіе $\frac{2}{3}$ числа членовъ общества. Дѣла въ общихъ собраніяхъ рѣшаются по большинству голосовъ наличныхъ участниковъ собранія, за исключеніемъ вышепоименованныхъ въ семь § вопросовъ, для рѣшенія коихъ необходимо большинство $\frac{2}{3}$ голосовъ наличныхъ членовъ собранія. Въ случаѣ равенства голосовъ, при рѣшеніи вопросовъ простымъ большинствомъ ихъ, принимается то мнѣніе, съ которымъ согласенъ председатель.

Примѣчаніе. I. Всѣ выборы въ общемъ собраніи (§§ 36 и 53), а равно исключеніе кого-либо, на основаніи § 21, изъ членовъ, производятся закрытою баллотировкою; во всѣхъ остальныхъ случаяхъ способъ подачи голосовъ опредѣляется самими общими собраніями.

Примѣчаніе. II. Одобренія общимъ собраніемъ, съ соблюденіемъ требуемыхъ симъ § условій, предложенія объ измѣненіи или дополненіи настоящаго устава представляются на утвержденіе Правительства въ установленномъ порядкѣ, съ объясненіемъ причинъ и соображеній, вызывающихъ таковыя измѣненія или дополненія въ уставѣ.

§ 32.

Если собраніе не будетъ удовлетворять въ отношеніи числа прибывшихъ въ оное членовъ означеннымъ въ предыдущемъ § условіямъ, при которыхъ оно считается законно состоявшимся, то не ранѣе какъ черезъ недѣлю дѣлается вызовъ во вторичное общее собраніе, которое считается

законно состоявшимся, а рѣшеніе его окончательнымъ, не взирая на число членовъ, прибывшихъ въ собраніе, о чемъ правленіе обязано предварять членовъ въ самомъ приглашеніи на собраніе. Въ такомъ вторичномъ собраніи могутъ быть разсматриваемы лишь тѣ дѣла, которыя подлежали обсужденію въ первомъ общемъ собраніи, но остались въ ономъ не разрѣшенными, причемъ особо поименованные въ предыдущемъ § вопросы рѣшаются большинствомъ $\frac{2}{3}$ голосовъ наличныхъ членовъ собранія, а остальные вопросы простымъ большинствомъ голосовъ. Рѣшенія, принятія общимъ собраніемъ, обязательны для всѣхъ членовъ какъ присутствовавшихъ, такъ и отсутствовавшихъ.

§ 33.

Дѣла, подлежащія разсмотрѣнію въ общемъ собраніи поступаютъ въ оное не иначе, какъ черезъ посредство правленія, почему члены, желающіе сдѣлать какое либо предложеніе общему собранію, должны письменно обратиться съ онымъ въ правленіе не позже какъ за семь дней до общаго собранія. Если предложеніе сдѣлано $\frac{1}{10}$ частью всѣхъ членовъ общества, то правленіе обязано представить такое предложеніе слѣдующему общему собранію, съ своимъ заключеніемъ.

§ 34.

Для правильнаго хода дѣлъ въ общемъ собраніи, члены общества избираютъ изъ среды своей предсѣдательствующаго, а для составленія протокола секретаря. До избранія предсѣдательствующаго его замѣщаетъ въ общемъ собраніи предсѣдатель правленія.

§ 35.

Постановленія общимъ собраніемъ удостовѣряются протоколами, прочитываемыми вслухъ по окончаніи засѣданія и подписываемыми предсѣдательствовавшимъ въ собраніи, секретаремъ, всѣми наличными въ собраніи членами правленія и по крайней мѣрѣ тремя изъ присутствовавшихъ членовъ общества.

Правленіе общества, права и обязанности его.

§ 36.

Непосредственное завѣдываніе дѣлами общества принадлежитъ правленію, находящемуся въ г. Ригѣ и состоящему изъ трехъ (или болѣе) членовъ, избираемыхъ общимъ собраніемъ изъ среды своей на три года.

П р и м ѣ ч а н і е. I. Въ члены правленія могутъ быть избираемы лица, имѣющія по крайней мѣрѣ одинъ полный пай.

Примѣчаніе II. Число членовъ правленія опредѣляется общимъ собраніемъ, въ зависимости отъ размѣра торговопромышленныхъ операцій общества (для управленія каждою отдѣльною отраслью можетъ быть избранъ особый членъ правленія).

Примѣчаніе III. Члены, поставляющіе для общества товары или ведущіе однородныя съ нимъ операціи, а равно состоящіе прикащиками общества, не могутъ быть избираемы въ члены правленія.

§ 37.

Для замѣщенія кого либо изъ членовъ правленія на время продолжительной отлучки или болѣзни, а равно въ случаѣ смерти или выбитія члена правленія до срока, выбираются общимъ собраніемъ, на тѣхъ же основаніяхъ, какъ и члены правленія, кандидаты въ соотвѣтственномъ числѣ, которые за время занятій должности члена правленія пользуются всеми правами и преимуществами, сей должности присвоенными.

§ 38.

По прошествіи одного года отъ первоначальнаго избранія членовъ правленія и кандидатовъ къ нимъ, опредѣленное общимъ собраніемъ число тѣхъ и другихъ ежегодно выбываетъ сначала по жребію, а потомъ по старшинству вступленія и на мѣсто выбывающихъ избираются новые члены правленія и кандидаты.

Примѣчаніе. Выбывшіе члены правленія и кандидаты могутъ быть избираемы вновь, если изъявятъ на то согласіе.

§ 39.

Кандидатъ, поступившій на мѣсто выбывшаго члена правленія, остается въ составѣ правленія до окончанія срока, на который избранъ былъ выбывшій членъ правленія, но не свыше срока, на который избранъ самъ кандидатъ.

§ 40.

Члены правленія ежегодно, послѣ годичнаго общаго собранія, избираютъ изъ среды своей предсѣдателя и заступающаго его мѣсто, а также казначея и секретаря.

Примѣчаніе. Должности казначея и секретаря могутъ быть совмѣщены въ одномъ лицѣ.

§ 41.

Члены правленія за труды свои по завѣдыванію дѣлами общества могутъ получать или опредѣленное содержаніе,

или процентное изъ прибылей общества вознагражденіе по назначенію общаго собранія членовъ общества.

§ 42.

Правленіе распоряжается дѣлами и капиталами общества. Къ обязанности его относится:

а) пріемъ, выдача, храненіе суммъ и процентныхъ бумагъ, опредѣленнымъ общимъ собраніемъ порядкомъ; б) устройство счетоводства и веденіе отчетности, а также составленіе, на основаніи §§ 51—53, годовыхъ отчета, баланса, смѣты и плана дѣйствій; в) опредѣленіе необходимыхъ для службы по обществу лицъ, съ назначеніемъ имъ предметовъ занятій и содержанія, а равно ихъ увольненіе; г) покупка, продажа, храненіе различныхъ предметовъ потребленія и домашняго обихода и наблюденіе за ихъ доброкачественностію; д) опредѣленіе качества товаровъ, подлежащихъ заготовкѣ, и способа пріобрѣтенія ихъ (на наличныя деньги или въ кредитъ); е) организація предпріятій общества и управленіе ими; ж) изысканіе мѣръ къ улучшенію и удешевленію предметовъ потребленія и домашняго обихода; з) наемъ складовъ, квартиръ и другихъ помѣщеній, необходимыхъ для операцій общества; и) страхованіе имущества общества; і) выдача и принятіе къ платежу векселей и другихъ срочныхъ обязательствъ въ предѣлахъ, установленныхъ общимъ собраніемъ; к) заключеніе отъ имени общества договоровъ и условій о поставкѣ товаровъ для общества; л) снабженіе довѣренностями лицъ, опредѣляемыхъ правленіемъ на службу общества, не исключая и тѣхъ, которыя будутъ назначены на таковую службу общимъ собраніемъ; м) совершеніе законныхъ актовъ на пріобрѣтеніе и отчужденіе недвижимой собственности; н) пріемъ въ общество новыхъ членовъ и о) созваніе общихъ собраній членовъ общества и вообще завѣдываніе и распоряженіе всею безъ исключенія дѣлами, до общества относящимися, въ предѣлахъ, установленныхъ общимъ собраніемъ.

Ближайшій порядокъ дѣйствій правленія, предѣлы правъ и обязанности его опредѣляются инструкціей, утверждаемою и измѣняемою общимъ собраніемъ членовъ общества.

§ 43.

Правленіе производитъ расходы по смѣтамъ, ежегодно утверждаемымъ общимъ собраніемъ членовъ общества. Собранію предоставляется опредѣлить, какую сумму правленіе можетъ расходовать сверхъ смѣтнаго назначенія въ случаяхъ, не терпящихъ отлагательства; о каждомъ такомъ

расходѣ должно быть представляемо на усмотрѣніе ближайшаго общаго собранія.

§ 44.

Правленіе особенно заботится о томъ, чтобы оборотный капиталъ общества не оставался безъ обращенія; съ этою цѣлью, наблюдая за торговлею, члены правленія составляютъ замѣтки о спросѣ на товары, неимѣющіеся въ продажѣ въ складахъ общества, и свободныя деньги немедленно употребляютъ на покупку ихъ; если-же покупка товаровъ, по обстоятельствамъ, признается несвоевременною и невыгодною, то свободныя деньги должны быть обращаемы въ процентныя бумаги или помѣщаются на текущій счетъ въ одно изъ мѣстныхъ, по усмотрѣнію общаго собранія, кредитныхъ учрежденій.

§ 45.

Продажа товаровъ изъ заведеній общества должна производиться безъ запроса и торга всѣмъ по одной цѣнѣ, за чѣмъ строго слѣдитъ правленіе. Для продажи товаровъ по опредѣленной цѣнѣ, правленіе составляетъ прейсь-курантъ, который долженъ быть подписанъ членами правленія и вывѣшивается въ заведеніяхъ общества на видномъ мѣстѣ. Если по разнообразію и многочисленности сортовъ товара, окажется неудобнымъ помѣщеніе его въ прейсь-курантъ, то обозначеніе цѣнъ дѣлается на самыхъ предметахъ.

§ 46.

Переписка по дѣламъ общества производится отъ имени правленія, за подписью предсѣдателя или одного изъ членовъ правленія.

§ 47.

Векселя, довѣренности, договоры, условія, купчія крѣпости и другіе акты, равно требованія на обратное полученіе суммъ общества изъ кредитныхъ установленій должны быть подписываемы не иначе какъ половиною общаго числа членовъ правленія. Для полученія съ почты денежныхъ суммъ, посылокъ и документовъ достаточно подписки одного изъ членовъ правленія, съ приложеніемъ печати общества.

§ 48.

Правленіе собирается по мѣрѣ надобности, но во всякомъ случаѣ не менѣе одного раза въ мѣсяцъ въ дни, назначаемые по взаимному членовъ правленія соглашенію; о коихъ члены общества поставляются въ извѣстность. Въ засѣданія правленія кромѣ членовъ онаго могутъ быть допускаемы съ разрѣшенія общаго собранія и члены общества, но безъ права рѣшающаго голоса. Для дѣйствительности

рѣшеній правленія необходимо присутствіе большинства членовъ правленія.

Засѣданіямъ правленія ведутся протоколы, которые подписываются всѣми присутствующими членами.

§ 49.

Рѣшенія правленія постановляются по большинству голосовъ, а когда не состоится большинства, то спорный вопросъ переносится на рѣшеніе общаго собранія, которому представляются также всѣ тѣ вопросы, по коимъ правленіе или ревизіонная комисія признаютъ необходимымъ дѣйствовать съ общаго согласія членовъ общества или кои, на основаніи устава и утвержденной общимъ собраніемъ инструкціи, не подлежатъ разрѣшенію правленія.

Примѣчаніе. Если членъ, несогласившійся съ постановленіемъ правленія, потребуетъ занесенія своего несогласія въ протоколъ, то съ него слагается отвѣтственность за состоявшееся постановленіе.

§ 50.

Члены правленія исполняютъ свои обязанности на основаніи общихъ законовъ и постановленій, въ семъ уставѣ заключающихся, и, въ случаѣ распоряженій законопротивныхъ, превышенія предѣловъ власти, бездѣйствія и нарушенія какъ сего устава, такъ и постановленій общихъ собраній членовъ общества, подлежатъ отвѣтственности на общемъ основаніи законовъ.

Примѣчаніе. Члены правленія могутъ быть смѣняемы, по опредѣленію общаго собранія членовъ общества и до окончанія срока ихъ службы.

Отчетность по дѣламъ общества, распределеніе прибыли и выдача дивиденда.

§ 51.

Операціонный годъ общества считается съ 1 января по 1 января. За каждый минувшій годъ правленіемъ составляется для представленія на разсмотрѣніе и утвержденіе обыкновеннаго годового общаго собранія членовъ общества, подробный годовой отчетъ объ операціяхъ общества и балансъ его оборотовъ.

Примѣчаніе. За двѣ недѣли до годового общаго собранія открываются членами общества книги правленія, со всѣми счетами, документами и приложениями, относящимися къ отчету и балансу.

§ 52

Отчетъ долженъ содержать въ подробности слѣдующія главныя статьи:

а) состояніе капиталовъ: оборотнаго и запаснаго; б) общій приходъ и расходъ за то время, за которое отчетъ представляется, какъ по заготовкѣ и покупкѣ предметовъ потребленія, такъ и по сбыту ихъ; в) счетъ издержекъ на жалованье служащимъ въ обществѣ и на прочіе расходы по управленію; г) счетъ наличнаго имущества общества и принадлежащихъ ему запасовъ; д) счетъ долговъ общества на другихъ лицахъ и сихъ послѣднихъ на самомъ обществѣ; е) счетъ доходовъ и убытковъ и ж) счетъ чистой прибыли и примѣрное распредѣленіе оной.

§ 53.

Для повѣрки отчета и баланса общее собраніе назначаетъ за годъ впередъ ревизіонную комиссію изъ трехъ или болѣе членовъ общества не состоящихъ ни членами правленія, ни въ другихъ должностяхъ по управленію дѣлами общества. Комиссія эта собирается обязательно не позже, какъ за мѣсяць до слѣдующаго годичнаго общаго собранія и, по обревизованіи отчета и баланса за истекшій годъ, всѣхъ книгъ, счетовъ документовъ и приложений, а равно дѣлопроизводства правленія и отдѣленій общества, вноситъ отчетъ и балансъ, съ своимъ заключеніемъ въ общее собраніе, которое и постановляетъ по онымъ окончательное рѣшеніе. Комиссіи этой представляется, если она признаетъ нужнымъ или общимъ собраніемъ ей будетъ поручено, производить также осмотръ и ревизію всего имущества общества на мѣстахъ и повѣрку произведенныхъ въ теченіи года операций, а равно сдѣланныхъ расходовъ по храненію сего имущества и вообще производить всѣ необходимыя изысканія для заключенія о степени пользы и своевременности, а равно выгоды для общества. Для исполненія вышеизложеннаго правленіе обязано предоста-вить комиссіи всѣ необходимыя способы. На предварительное той-же комиссіи разсмотрѣніе представляются смѣта и планъ дѣйствій на наступившій годъ, которые комиссія вноситъ, также съ своимъ заключеніемъ, въ общее собраніе членовъ общества. Независимо отъ сего, комиссіи предоставляется требовать, отъ правленія, въ случаѣ признанной ею необходимости, созыва чрезвычайныхъ общихъ собраній (§ 28).

Примѣчаніе. Ревизія дѣлъ общества можетъ быть произведена и по распоряженію мѣстнаго губер-

натора (или градоначальника), если имъ будутъ получены свѣдѣнія о безпорядкахъ по обществу или нарушеніи устава.

§ 54.

Годовой отчетъ и балансъ, по утвержденіи общимъ собраніемъ, представляются въ трехъ экземплярахъ въ Хозяйственный Департаментъ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ и мѣстному губернатору (или градоначальнику), и кромѣ того, по усмотрѣнію общаго собранія могутъ быть печатаемы въ повременныхъ изданіяхъ.

§ 55.

По утвержденіи отчета общимъ собраніемъ, изъ годового чистаго дохода т. е. суммы, остающейся за покрытіемъ всѣхъ расходовъ и убытковъ, если таковая сумма окажется, отчисляется не менѣе 10% въ запасный капиталъ и такая сумма въ дивидендъ на пай, чтобы на каждый паевой рубль приходилось не болѣе 10% годовыхъ. Остальная затѣмъ сумма, за выдачею изъ нея процентнаго вознагражденія членамъ правленія, если таковое будетъ имъ полагаться по назначенію общаго собранія (§ 41), распределяется между членами общества пропорціонально стоимости сдѣланныхъ каждымъ изъ нихъ въ обществѣ закупокъ.

Примѣчаніе I. Общему собранію предоставляется обращать часть прибыли на полезныя для членовъ общества цѣли (§ 1 прим.)

Примѣчаніе II. По достиженіи запаснымъ капиталомъ размѣра паеваго капитала, дальнѣйшее отчисленіе въ составъ запаснаго капитала процентовъ изъ прибылей общества можетъ быть по постановленію общаго собранія прекращено. Обязательное отчисленіе въ запасный капиталъ возобновляется, если часть его будетъ израсходована.

Примѣчаніе III. Дивидендъ исчисляется только на полные пай и за полные мѣсяцы.

Примѣчаніе IV. Дроби копѣекъ въ дивидендѣ, причитающемся къ выдачѣ членамъ, отбрасываются и причисляются къ запасному капиталу.

§ 56.

Дивидендъ выдается въ теченіи трехъ мѣсяцевъ по утвержденіи общимъ собраніемъ годового отчета правленія.

§ 57.

Дивидендъ можетъ быть, по желанію владѣльца, оставленъ въ кассѣ общества для составленія новыхъ паевъ.

Дивидендъ, не взятый въ срокъ, означенный въ предыдущемъ параграфѣ, считается поступившимъ на составленіе новыхъ паевъ.

Примѣчаніе. Когда сумма паевого капитала члена достигла опредѣленной общимъ собраніемъ, согласно § 14. нормы, на оставленный въ кассѣ общества сверхъ означенной нормы дивидендъ проценты не начисляются.

Разборъ споровъ по дѣламъ общества, ответственность и прекращеніе дѣйствій его.

§ 58.

Всѣ споры по дѣламъ общества между членами и между ними и членами правленія, а равно споры между членами правленія и между прочими выборными по обществу и частными лицами рѣшаются или въ общемъ собраніи, если обѣ спорящія стороны будутъ на это согласны, или разбираются общимъ судебнымъ порядкомъ.

§ 59.

Отвѣтственность общества ограничивается принадлежащимъ ему движимымъ и недвижимымъ имуществомъ и капиталами.

§ 60.

Если по сведеніи счетовъ, вслѣдствіе какихъ либо непредвидѣнныхъ обстоятельствъ, окажется убытокъ, то таковой пополняется изъ запаснаго капитала; въ случаѣ же недостатка онаго — изъ членскихъ паевъ въ обратномъ капиталѣ. При уменьшеніи такимъ образомъ размѣра каждаго пая, члены, у коихъ окажется, что нѣтъ ни одного пая, обязаны пополнить свои пай до нормальнаго размѣра, въ срокъ, опредѣляемый каждый разъ общимъ собраніемъ членовъ общества.

§ 61.

Срокъ существованія общества не назначается. Если по ходу дѣлъ закрытіе общества признано будетъ необходимымъ, то дѣйствія его прекращаются по постановленію общаго собранія членовъ общества въ двухъ послѣдовательныхъ чрезвычайныхъ засѣданіяхъ онаго, если предъ вторичнымъ засѣданіемъ выясненные на первомъ засѣданіи поводы къ закрытію общества не будутъ устранены.

Примѣчаніе. Если общество не откроетъ своихъ дѣйствій въ теченіе года по полученіи учредителями разрѣшенія на открытіе онаго, то оно считается не состоявшимся.

§ 62.

Въ случаѣ прекращенія дѣйствій общества, общее собраніе членовъ общества избираетъ изъ своей среды не менѣе трехъ лицъ въ составъ ликвидационной комиссіи и опредѣляетъ порядокъ ликвидаціи дѣлъ общества. Комиссія эта принимаетъ дѣла отъ правленія, Ликвидаторы вызываютъ черезъ повѣстки и публикацію кредиторовъ общества, принимаютъ мѣры къ полному ихъ удовлетворенію, производятъ реализацію имущества общества и вступаютъ въ соглашеніи и мировыя сдѣлки съ третьими лицами, на основаніи и въ предѣлахъ, указанныхъ общимъ собраніемъ. Суммы, слѣдующія на удовлетвореніе кредиторовъ, а равно необходимыя для обезпеченія полнаго удовлетворенія спорныхъ требованій, вносятся ликвидаторами за счетъ кредиторовъ въ одно изъ государственныхъ кредитныхъ установленій; до того времени не можетъ быть приступлено къ удовлетворенію членовъ общества соразмѣрно остающимся въ распоряженіи общества средствамъ. О дѣйствіяхъ своихъ ликвидаторы представляютъ общему собранію отчеты въ сроки, собраніемъ установленные, и, независимо отъ сего, по окончаніи ликвидаціи, представляютъ общій отчетъ.

§ 63.

По утвержденіи общимъ собраніемъ членовъ общества общаго отчета (§ 62) ликвидаторовъ, членамъ возвращаются ихъ пай съ причитающимся дивидендомъ и преміей или съ вычетомъ могущихъ пасть на нихъ убытковъ (§ 60), остальное же имущество общества, если таковое окажется, употребляется на общепользныя цѣли по постановленію общаго собранія входящему въ силу съ утвержденія мѣстнаго губернатора (или градоначальника); въ случаѣ несогласія губернатора (или градоначальника), вопросы сей передается на окончательное рѣшеніе Министра Внутреннихъ Дѣлъ.

§ 64.

Какъ о приступѣ къ ликвидаціи, такъ и объ окончаніи оной, съ объясненіемъ послѣдовавшихъ распоряженій, въ первомъ случаѣ правленіемъ, а въ послѣднемъ ликвидаторами доводится до свѣдѣнія Министерства Внутреннихъ Дѣлъ чрезъ посредство губернатора (или градоначальника), а также дѣлаются надлежащія публикаціи, для свѣдѣнія членовъ общества и всѣхъ лицъ, къ дѣламъ общества прикосновеннымъ.

§ 65.

Если бы, независимо отъ присвоеннаго губернаторамъ и градоначальникамъ права (ст. 321 и 863 т. II. св. зак., изд. 1892 года, общ. губ. учр.) закрывать общественныя собранія при обнаруженіи въ нихъ чего либо противнаго государственному порядку и общественнымъ безопасности и нравственности, губернаторъ или градоначальникъ признавалъ необходимымъ закрыть общество по другимъ причинамъ, то онъ представляетъ объ этомъ на усмотрѣніе Министерства Внутреннихъ Дѣлъ,

Примѣчаніе. При закрытіи общества по распоряженію губернатора (или градоначальника), отъ послѣдняго зависитъ назначить время и порядокъ созыва общаго собранія для разрѣшенія вопроса о ликвидаціи дѣлъ общества или же непосредственно избрать изъ числа членовъ общества комиссію для ликвидаціи дѣлъ онаго.

Учредители:

Инженеръ-технологъ В. Лобановскій.

И. Богущъ.

П. Ажубалисъ.

И. Видугирисъ.

И. Кондратъ.

П. Бичунасъ.

§ 4.

Draugija, jos įstaigos, kantoras ir agentai priklauso kaslink mokėjimo gildijinių pareigų, muitų, už prekiavimo tiesą, gerbavinių ir kitų abelnų vietinių rinkliavų visoms taisyklėms ir nusprendimams kaip abelniems, taip ir kaslink draugijos sumanymų dabar veikiančiųjų Viešpatystoje, lygiai ir tiems, kurie bus išleisti vėliau šiam dalykui.

§ 5.

Draugija turi antspaudą su savo užvardijimo parašu.

Draugijos turtas.

§ 6.

Draugijos turtas susideda iš apyvartos ir atsargos kapitalų.

§ 7.

Apyvartos kapitalas susitaupo iš: a) įstojamojo mokesčio; b) narių pajų (§ 13) ir c) paskolų padaromųjų draugijos valdyba, kurių didumą aptaria visotinas susirinkimas.

Pastaba. Abelną suma draugijos paskolinius priedėryščių negali perviršyti įstojamųjų įnašų sumos ir pajinio kapitalo.

§ 8.

Apyvartos kapitalas tarnauja prekybos operacijoms ir draugijos išlaidoms.

§ 9.

Atsargos kapitalas irgi susitaupo iš: a) kasmetinių nuoskaitų nuo pelno iš draugijos operacijų (§ 55); b) sumų, išrinktų per pardavimą draugijos įstatų ir atskaitų knygelėlių (§ 15); c) kapeikų nuotrupų, atmetamų paskirstant pelną (4 pastaba prie § 55); d) nuosimčių iš atsargos kapitalo sumos (§ 11) ir e) netikėtų įplaukų.

§ 10.

Atsargos kapitalas yra skiriamas tiktai papildymui nuostolių, kurie gali atsitikti draugijos operacijose per nesitikėtas aplinkybes.

§ 11.

Atsargos kapitalas apsverčai, sulyg visotino susirinkimo nutarimo į Valstybės arba valdžios garantuotas nuosimčių popieras ir laikosi taupomosiuose kasose, Valstybės Banke, jo kantorose ir skiriuose arba, sulyg tam tikro leidimo, izdinyuose (kaznačeistyose). Atsargos kapitalas yra išleidžiamas sulyg paskirimo (§ 10), tiktai sutinkant su visotinojo draugijos narių susirinkimo nutarimu.

Draugijos sudėjimas ir jos teisės ir priedermės.

§ 12.

Į draugijos narius priimama gyvenančios m. Rygoje ir jos apylenkėse ypatos, sutinkančios pildyti šiuos įstatus.

P a s t a b a I. Narių skaičius neaprobežiuojamas.

P a s t a b a II. Į draugijos narius nepriimama: a) mokslo įstaigų auklėtiniai; b) tarnaujantieji kariumeneje kareiviai ir c) ypatos su apybotomis per teismą tiesomis.

Įšėmimai iš punkto c. leidžiami tikslai draugijoms veikiančioms vietos paskirtose apsigyvenimui nurodytųjų šiame punkte ypatų.

§ 13.

Pastojas į draugijos narius įneša: a) įstojamąjį mokesį — 1 rub. ir b) pajų — 5 rub.

P a s t a b a. Pajus gali būti įnešamas išsyk arba dalimis paskirtame laike, sulyg visotino susirinkimo nurodymo.

§ 14.

Pajų skaičius, kuriuos gali turėti viena ypata, sprendžiama visotinu susirinkimu.

§ 15.

Kiekvienam nariui įstojant į draugiją valdyba išduoda už paskirtą visotinu susirinkimu kainą šiuos įstatus ir nuoskaitų knygele, į kurią užsirašo padaryti nariais piniginiai įnašai, vertė atleistų jiems prekių (tavorų), priskaitomi ant jų dalies pajų dividendas ir premija už paimtą prekę, o lygiai visi gauti įnašai iš draugijos kasos išdarimai.

P a s t a b a. Apskaitymui pirkimų sumos, padarytos per metus kiekvienu nariu, visose draugijos įstaigose privalo būti vedamos tam tikros knygos, su ypatyškomis narių atskaitomis.

§ 16.

Kiekvienas narys, turi ant visotinių draugijos susirinkimų tik vieną balsą, nežiūriant į skaičių jo pajų; šita tiesą niekam negali būti pavesta.

P a s t a b a I. Nepilnamečiai draugijos nariai neturi balso ant visotinių susirinkimų ir negali būti išrinktais į pildymą kokių nors pareigų, kaslink rėdymo draugijos reikalų.

P a s t a b a II. Nariai, ypatyškai užinteresuoti kokiam nors klausime, paliečiančiame draugiją (apie pristatymą prekių, nusamdymą buto ir įvairių kitų pardavinėjimo dalykų) nedalyvauja prie jo išrišimo.

Pajai gali būti, žinant valdybai, perduodami kaip draugijos nariams, taip ir pašalinėms ypatoms, turenčioms tiesą būti nariais; atsitinkant perduoti pašalinėms ypatoms, pastarosios turi įnešti įstojamąjį mokestį.

P a s t a b a. Įstojamasis mokestis nesigražina draugijos nariams nei išstojant jiems savanoriai, nei išbraukiant juos iš draugijos.

§ 18.

Kiekvienas narys, atsitikus nuostoliams, atsako tiktai prigulėnčiu jiems draugijos kasoje pajiniu kapitalu ir virš to draugijos dalykuose negali būti priverčiamas nė prie ypatyškos atsakomybės, nė prie kokio nors būtino primokėjimo.

§ 19.

Narys, neįmokėjęs paskirtame laike į draugijos kasą priskaitomų jam mokesčių (§§ 3 ir 13) gali būti, nurodant valdybai, išbrėžtas visotinu susirinkimu iš narių skaičiaus.

§ 20.

Apart neįmokėjimų, priežastim išbrėžimo iš draugijos narių gali būti atkaklus peržengimas įstatų ir blėdis, daroma draugijos siekiams.

§ 21.

Nariai gali būti išbraukiami tiktai nutarus $\frac{2}{3}$ (dviem trečdalim) atvykusiųjų į visotiną draugijos susirinkimą narių balsų (§ 31), vienok noriant išbraukiamamjam, draugija privalo pirma išklausti visų pridedamų jo išsiteisinimui paaškinimų.

§ 22.

Nariams, kaip išbrėžtiems, taip ir savanoriai išstojantiems iš draugijos, o lygiai turiantiems keletą pajų, priguliantieji jiems draugijos kasoje pajai su priskaitomais jiems dividendų ir premija už paimtas prėkes arba pajinės jų dalis yra gražinamos valdyba, jiems pranešus, tiktai visotinam susirinkimui užtvirtinus atskaitą už einantįjį operacijos metą ir nekitaip, kaip pabaigus su draugija visus atsiskaitymus ir užmokėjus draugijos nuostolius, galinčius kristi ant išstojančiuju ir išimančiuju atliekančius pajus. Laikas išdavimo yra paskiriamas visotinu susirinkimu, bet negali perviršyti trijų mėnesių nuo patvirtinimo atskaitos dienos.

§ 23.

Nariai, kaip savanoriai išstojusieji, taip ir išbrėžtieji už nemokėjimą laiku prigulėnčių iš jų pinigų, gali būti vėl pri-

imami į draugiją, inešant jiems (sulyg § 13) būtiną pajų ir istojamąjį mokėstį; išbrėztieji-gi delei kitu priezačiu nariai jokiam atsitikime negali būti daugiaus priimami į draugijos nariu skaičiu.

P a s t a b a. Nariai, išbrėzti už neįmokejimą draugijai mokesčiu, turi, apart to, pirma užmokėti jai savo skolą.

§ 24.

Nariui numirus visi prigulitieji jam pajai su priskaitomu nuo jų dividendu ir premija už paimitas prėkes išsiduoda jo įpėdiniam ant tų pačių išlygų, kaip ir savanoriai išstojantiems nariams (§ 22).

Draugijos dalykų vedimas.

§ 25.

Draugijos dalykus veda: a) visotinas narių susirinkimas ir b) valdyba.

Visotinas susirinkimas.

§ 26.

Visotinas susirinkimas gali, jei jis randa reikalingų, išrinkti apart valdybos, kantrolinį organą (tarybą arba prižiūriamąjį komitetą), kurio veikimo būdą užtvirtina visotinas susirinkimas.

§ 27.

Visotini susirinkimai esti paprastieji ir nepaprastieji. Paprastuosius susirinkimus sušaukia valdyba kasmet neveliau Balandžio mėnesio peržiūrėjimui ir patvirtinimui atskaitos ir balanso už praėjusį metą, išlaidų sąskaitas ir veikimų pleno atei-nantiems metams, o lygiai išrinkimui valdybos narių (§ 36) ir revizijinės komisijos (§ 53). Ant šių susirinkimų esti sprendžiami ir išrišami taipogi ir kiti dalykai, perviršijantieji valdybos teisę ir tie, kurius paduos valdyba visotinam susirinkimui.

P a s t a b a. Niekas iš draugijos narių neturi tiesos, be ypatingai svarbių priezaščių, atsisakyti nuo pildymo pareigų, uždedamų ant jo visotinu susirinkimu.

§ 28.

Nepaprastuosius visotinus susirinkimus sušaukia valdyba savainiai, arba reikalaujant revizijos komisijai, arba daliai visų draugijos narių, bet vis-gi reikalaujant nemažiau, kaip trims draugijos nariams. Tokį revizijinės komisijos arba draugijos narių reikalavimą sušaukti nepaprastąjį visotiną susirinkimą

turi išpildyti valdyba neveliau dviejų savaitių nuo jo pranešimo.

§ 29.

Visotinas susirinkimas išriša, sulyg šių įstatu, visus klausimus, kaslink draugijos dalykų, bet būtinai jo žiniai priklauso nusprendimai apie paškimą daiktų ir didumą draugijos operacijų, apie igijimą draugijai nejudamųjų turtų, apie pardavimą, atidavimą nuoman arba užstatan šių turtų, prigulencių draugijai, o lygiai ir apie sumanymo praplatinimą. Visotinam susirinkimui paskiriama platinant sumanymus ir igijant nejudinamąjį turtą, nuspręsti būdą panaikinimui padarytų tam tikslui nuostolių. Visotinam susirinkimui priklauso išrišimas abelnai visų dalykų, įneštų valdyba, revizijos komisija, atskirais draugijos nariais, gubernatorium ir Vidaus Dalykų Ministerija,

§ 30.

Apie vietą ir laiką kiekvieno visotino susirinkimo, o taipogi ir apie dalykus, kurie turės būti svarstomi, valdyba praneša draugijos nariams išanksto; apie tą pati valdyba išanksto praneša vietinės policijos viršininkui ir iškabina apskelbimus draugijos įstaigose.

Pastaba. Ant visotinių susirinkimų gali būti svarstomi klausimai tiktai pažymėtieji užkvietimuose susirinkiman, priklausantieji tiesiog nuroditam įstatuose draugijos darbavimuisi ir tiktai tie, apie kuriuos pranešta vietinės policijos viršininkui.

§ 31.

Kad visotinas susirinkimas būtų teisetas reikia, idant atvyktų nemažiau $\frac{1}{3}$ (vieno trečdaliu) visų draugijos narių, gyvenančių vietoje, kur esti draugijos valdyba, o išrišimui klausimų apie išbrėžimą iš draugijos narių, apie praplatinimą sumanymo, apie sumažinimą arba padidinimą apyvartos kapitalo, apie permainymą ir papildinimą įstatų ir dalykų likvidaciją, reikalinga yra du trečdaliu ($\frac{2}{3}$) visų draugijos narių. Dalykai ant visotinių susirinkimų yra sprendžiami paprastu daugumu balsų ypatisių susirinkimo dalininkų, išskirus, augščiau paminėtuosius šiame § klausimus, išrišimui kurių reikalinga $\frac{2}{3}$ visų atvykusiųjų į susirinkimą narių. Persiskirus balsams į dvi lygi dali sprendžiant klausimus paprastu balsų daugumu, prišima ta nuomonė, su kuria sutinka pirmininkas.

Pastaba I. Visi rinkimai ant visotinu susirinkimu (§§ 36 ir 53), o lygiai išbrėžimas ko-nors iš draugijos narių, sulyg § 21, atliekama slaptu balsavimu; visuose-gi

kituose atsitikimuose balsavimo būdą nusprendžia visotinas susirinkimas.

P a s t a b a II. Priimtieji visotinu susirinkimu, prisilaikant reikalaujamųjų šiuomi § sąlygų, įnešimai apie permainymą arba papildinimą šių įstatų atiduodama, su-lyg įstatymu, užtvirtinti Valdžiai, išaiškinant priežastis ir sąprotavimus, iššaukusius tokias permainas ir papildini-mus įstatuose.

§ 32.

Jeigu susirinkimas iš atžvilgio į susirinkusiųjų skaičių ne-bus atsakančiu pažimėtoms § 31 sąlygoms, prie kurių jis skai-tosi teisėtu, tai neankščiau kaip per savaitę šaukiamas antras visotinas susirinkimas, kuris skaitosi teisėtu ir nusprendimai jo galutinais, nežiurint į atvykusiuju susirinkiman nariu skai-čiu, apie ką valdyba turi pranešti nariams užkvietimuose. Tokiame antrame susirinkime gali būti peržiūriami tiktai tie dalykai, kurie turėjo būti svarstomi pirmame visotiname su-sirinkime, bet pasilikti jame neišrištais; čia, pažimėtieji atskirai § 31 klausimai, sprendžiami daugumu $\frac{2}{3}$ atvykusiuju susirin-kiman nariu, o likusieji klausimai paprastu balsu daugumu. Priimtuosius visotinu susirinkimu nusprendimus privalo pildyti visi nariai, kaip atvykusieji, taip lygiai ir neatvykusieji.

§ 33.

Dalykus, turinčius būti svarstomais ant visotino susirin-kimo, gali įnešti tiktai valdyba, dėlei ko nariai, norintieji įneš-ti visotinan susirinkiman kokį nors sumanymą, privalo raštu kreiptis su juomi į valdybą neveliau septynių dienu iki visotino susirinkimo. Jeigu sumanymas yra padarytas $\frac{1}{10}$ visų draugijos narių, tai valdyba privalo tokį sumanymą paduoti sekančiam visotinam susirinkimui su savo nusprendimu.

§ 34.

Geresniam dalykų biegiui ant visotino susirinkimo, drau-gijos nariai renka iš savo tarpo pirmininką, o protokolų vedi-mui — sekretorių. Iki pirmininko išrinkimo jo vietą visotina-me susirinkime užima valdybos pirmininkas.

§ 35.

Visotino susirinkimo nusprendimus paliūdią protokolai, balsiai perskaitomi pasibaigus pasiedžiui, ant kurių pasirašo susirinkimo pirmininkas, sekretorius, visi atvykusieji į susirin-kimą valdybos nariai ir, mažiausia, tris susirinkusiųjų draugi-jos narių.

Draugijos valdyba, jos teisės ir priedermės.

§ 36.

Betarpiškas draugijos dalykų prižiūrėjimas priguli valdybai, esančiai Rygoje ir susidedančiai iš trijų (arba daugiau) narių, kuriuos renka iš savo tarpo trejiems metams visotinas susirinkimas.

P a s t a b a I. Į valdybos narius gali būti išrenkamos ypatos, turinčios mažiausia, vieną pilną pajų.

P a s t a b a II. Valdybos narių skaičių paskiria visotinas susirinkimas, žiūrint į tai, ant kiek išsiplėtojusios prekybos pramonės operacijos (prižiūrėjimui kiekvienos šakos gali būti išrinktas atskiras valdybos narys).

P a s t a b a III. Nariai pristatantieji draugijai prekės ir vedantieji vienodas su jąja operacijas, o lygiai esantieji draugijos pardavėjais, negali būti išrinkti į valdybas narius.

§ 37.

Pakeitimui ko nors iš valdybos narių, atsitraukus jam ant ilgo laiko arba susirgus, o lygiai numirus arba išstojus nariui prieš laiką iš valdybos, visotinas susirinkimas renka, ant tų pačių pamatų, kaip ir valdybos narius, kandidatus atsakančiame skaičiuje, kurie užimdami vietą valdybos nario naudojasi visomis tiesomis ir pirmybėmis šiai vietai prigulinčiomis.

§ 38.

Praėjus vieniems metams nuo pirmutinio išrinkimo valdybos narių ir jų kandidatų, visotino susirinkimo paskirtas skaičius tų ir kitų kasmet išstoja išspradžios sulyg liosų, o paskiau sulyg įstojimo senumo ir vieton išstojusiųjų renkama nauji valdybos nariai ir kandidatai.

P a s t a b a. Išstojusieji valdybos nariai ir kandidatai (jiems sutinkant) gali but renkami išnaujo.

§ 39.

Kandidatas, užėmęs išstojusiojo valdybos nario vietą, pasilieka valdyboje iki pasibaigimui paskirtojo laiko, kuriam buvo išrinktas išstojusis valdybos narys, bet ne ilgiau laiko, kuriam išrinktas pats kandidatas

§ 40.

Valdybos nariai kasmet po visotino metinio susirinkimo renka iš savo tarpo pirmininką ir jo pagalbininką, o taipogi įždininką ir sekretorių.

P a s t a b a. Iždininko ir sekretoriaus pareigas gali pildyti ir viena ypata.

§ 41.

Valdybos nariai už savo trisą draugijos dalykų prižiūrėjime gali imti arba paskirtą užmokestį arba atlyginimą iš draugijos pelno nuošimčių, sulyg visotinojo draugijos narių susirinkimo paskirimo.

§ 42.

Valdybos nuožiuriai priklauso visi draugijos dalykai ir kapitalai. Prie jos pareigų preklauso: a) sumų ir nuošimčių poperų priimimas, išdavimas ir prižiūrėjimas visotino susirinkimo paskirtu būdu; b) sustatymas sąskaitų ir atsiskaitymų, o taipogi, sulyg §§ 51 — 53, metinių atskaitų, balanso, sąmatos ir veikimų plano; c) paskirimas reikalingų draugijos tarnystės ypatų, paskiriant joms užsiimimą ir užlaikymą, o lygiai ir jų paliuosavimas; d) pirkinėjimas, pardavinėjimas, sergėjimas įvairių vartojimo daiktų ir naminių padargų ir prižiūrėjimas jų gerumo; e) nusprendimas turinčių būti išdirbtomis prekių kokybės ir jų įgijimo būdo (už grynus pinigus arba ant bargo); f) organizavimas draugijos sumanymų ir jų valdymas; g) sujieškojimas būdų pagerinimui ir papiginimui vartojimo daiktų ir naminių padargų; h) nuomojimas sandelių, butų ir kitų draugijos operacijoms reikalingų vietų; i) apdraudimas draugijos turtų; j) išdavimas ir priimimas išmokėjimui vekselių ir kitų liglaikinių priederyščių visotino susirinkimo paskirtose rybose; k) darymas vardan draugijos sątarmių ir sąlygų apie pristatymą draugijai prekių; l) suteikimas užsitikėjimo poperų ypatoms, valdybos paskirtoms į draugijos tarnystę, neišskiriant ir tų, kurios bus paskirtos į tokę tarnystę visotinu susirinkimu; m) padarymas teisetų aktų įgijimui ir atliosavimui nekilnojamųjų turtų; n) priemimas draugijon naujų narių ir o) sušaukimas visotinų draugijos narių susirinkimų ir abelnai prižiūrėjimas ir valdymas visų be išskirimo priklausančių draugijai dalykų, visotino susirinkimo paskirtose rybose.

Artimiausias valdybos darbų būdas, teisių rybos ir jos priederystės yra nurodomas instrukcija, kurią patvirtina ir permains visotinas draugijos narių susirinkimas.

§ 43.

Valdyba daro išlaidas sulyg sąmatų, kurias kasmet patvirtina visotinas draugijos narių susirinkimas. Susirinkimui pavedama nurodymas, kokią sumą gali valdyba išleisti virš sąmatinio paskirimo atsitikimuose, kada atidėjimai esti negalimi. Apie kiekvieną tokią išlaidą turi būti paduota artimiausiojo visotino susirinkimo nuožiurėjimui.

§ 44.

Valdyba ypatingai rūpinasi apie tai, idant apyvartos kapitalas nepasiliktų be veikimo. Su šiuomi tikslu prižiūredami prekybą, valdybos nariai pažymia reikalaujamos prekės, kurių nėra pardavimui draugijos sandeliuose ir liuosus pinigus negaišdami suvartoja jų nupirkimui; jeigu-gi pirkimas prekių, dėlėi kokių priežaščių, pripažįstama nesavolaikiniu ir nepatogiu, tai liuosi pinigai turi buti apverčiami į nuošimtines poperas arba patalpinami vienoj iš vietinių, sulyg visotino susirinkimo nuožiuros, kreditinių įstaigų.

§ 45.

Prekes iš draugijos įstaigų turi būt pardavinėjamos neuzprašant ir nesideriant visiems už lygia kainą, ką aštriai prižiūria valdyba. Pardavinėjimui prekių už paskirtą kainą valdyba sutaiso preis-kurantą, po kuriuomi pasirašo valdybos nariai ir pakabina jį draugijos įstaiguose matomojo vietoje. Jeigu dėlėi įvairumo ir daugumo prekių rūšių pasirodytų neparanku patalpinti jas preis-kurante, tai kainos esti pažymiamos ant pačių daigtų.

§ 46.

Susirašinėjimas draugijos dalykuose esti vedamas valdybos vardu su pirmininko arba vieno iš valdybos narių parašu.

§ 47.

Po vekseliais, įgaliojimais, kantraktais, išlygomis, pirkimo dokumentais ir kitais aktais, lygiai ir po reikalavimais sugražinimo draugijos sumų iš kreditinių įstaigų turi pasirašyti pusė valdybos narių. Išėmimui iš kasos pinigų, siuntinių ir dokumentų užtenka pasirašyt vienam iš valdybos narių, pridedus draugijos antspaudą.

§ 48.

Valdyba renkasi prireikus, bet ne mažiau vieno karto į mėnesį, dienose sulyg savitarpinio valdybos narių sutikimo paskiriamose, apie kurias pranešama draugijos nariams. Į valdybos posėdžius, apart jos narių, gali būti, sutikus visotinam susirinkimui, įleidžiami ir draugijos nariai, bet be sprendžiamojo balso tiesos. Kad valdybos nusprendimai būtų teisėti, reikia idant dalyvautų susirinkime didesnioji valdybos narių dalis. Valdybos posėdžiams esti vedami protokolai, po kuriais pasirašo visi susirinkusieji nariai.

§ 49.

Valdybos nutarimai yra daromi balsų daugumu, o jeigu daugumo nepasirodytų, tai ginčijomasis klausimas pavedama

visotino susirinkimo išrišimui, kuriam pavedama taipogi ir tie klausimai, kurių išrišime valdyba arba revizijos komisija pripažįsta reikalingu visotiną draugijos narių sutikimą arba kurie sulyg įstatų ir visotino susirinkimo patvirtintos instrukcijos negali būti išrišami valdyba.

P a s t a b a. Jeigu narys, nesutinkąs su valdybos nutarimu, pareikalauja įnešti savą nesutikimą į protokolą, tai jis neatsako už ivykusį nutarimą.

§ 50.

Valdybos nariai pildo savo pareigas, pasiremdami ant visotinių įstatymų ir šiuose įstatuose patalpintų nurodymų, ir atsitikus priešįstatimiškiems nusprendymams. peržengimui teisių rybos, nesidarbavimui ir peržengimui kaip šių įstatų, taip ir visotinių draugijos narių susirinkimų nutarimų, turi atsakyti sulyg visotinių įstatymų.

P a s t a b a. Valdybos nariai gali būti permainyti, nutarus visuotinam draugijos narių susirinkimui, ir nepasibaigus dar jų tarnystės laikui.

Vedimas atskaitų draugijos dalykuose, pelno paskirstymas ir dividendų išdavimas.

§ 51.

Operacijiniai draugijos metai skaitosi nuo 1 sausio iki 1 sausio. Už kiekvienių praėjusių metų valdyba sustato paprasto visotino metinio draugijos narių susirinkimo peržiūrėjimui ir patvirtinimui su visais mažmožiais metinį atskaitą apie draugijos operacijas ir jos apyvartų balansą.

P a s t a b a. Per dvi savaiti prieš metinį visotiną draugijos nariai atidengia valdybos knygą su visomis sąskaitomis, dokumentais ir pridėjimais, priklausančiais prie atskaitos ir balanso.

§ 52.

Į atskaitą turi smulkiai įeiti sekantieji svarbus straipsniai: a) apyvartos ir atsargos kapitalų stovis; b) abelnos įplaukos ir išlaidos per tą laiką, už kurį yra duodama kaip prirengimo ir pirkimo vartojimo daiktų, taip ir jų pardavimo atskaita; c) sąskaita išmokėjimas draugijoje tarnaujančių algoms ir kitoms valdymo išlaidoms; d) draugijos turto ir prigulinių jai atsargų sąskaita; e) sąskaita draugijos skolų kitoms ypatoms ir šių pastarųjų draugijai; f) įplaukų ir nuostolių sąskaita; g) gryno pelno sąskaita ir pavyzdingas jos paskirstymas.

§ 53.

Atskaitos ir balanso peržiūrėjimui visotinas susirinkimas paskiria per metus išanksto revizijos komisiją iš trijų arba daugiau draugijos narių, neesančių nė valdybos nariais nė kitose draugijos dalykų valdymo pareigose. Šita komisija būtinai susirenka neveliau, kaip per mėnesį iki sekančio metinio visotino draugijos narių susirinkimo ir, peržiūrėjęs atskaitą ir balansą už praėjusius metus, visas knygas, dokumentų ir pridėjimų sąskaitas, o lygiai valdybos ir draugijos skirių veikimą, įneša atskaitą ir balansą su savo nusprendimu į visotiną susirinkimą, kurs sulyg jų ir padaro galutiną nutarimą. Šitai komisijai pavedama, jeigu ji išranda reikalingu arba būtų pavesta jai visotinu susirinkimu, daryti apžiūrėjimus ir reviziją viso draugijos turto ant vietų ir perkratinėjimą padarytųjų per metus operacijų, o lygiai ir išlaidų šio turto užlaikyme ir abelnai daryti visus išješkojimus nusprendimams apie naudos ir savolaikiškumo laipsnį, o lygiai naudingumą draugijai kaip padarytųjų operacijų ir išlaidų, taip ir visų draugijos apyvartų. Viso to išpildymui valdyba turi pavesti komisijai visus reikalingus būdus. Tos-pat komisijos peržiūrėjimui pavedama sąmata ir užstojusiųjų metų veikimų planus, kuriuos komisija įneša, taipogi su savo nusprendimu, į visotiną draugijos narių susirinkimą. Skirimu viso to, komisijai pavedama reikalaut, jeigu ji pripažintų tai reikalingu, nuo valdybos sušaukti nepaprastus visotinus susirinkimus (§ 28).

P a s t a b a. Draugijos darbų revizija gali būti padaryta ir sulyg vietinio gubernatoriaus (arba miesto viršininko) paliepimo, jeigu jie sužinotų apie betvarkę draugijoje arba įstatų peržengimą.

§ 54.

Metinė atskaita ir balansas, visotinam susirinkimui patvirtinus, turi būti paduoti trijuose ekzemploriuose į Vidaus Dalykų Ministerijos Ūkės Departamentą ir vietiniam gubernatoriui (arba miesto viršininkui), ir apart to, sulyg visotino susirinkimo nuožiūros, gali būti spauzdinami laikraščiuose.

§ 55.

Patvirtinus visotinam susirinkimui atskaitą iš gryno metinio pelno, t. y. sumos, atlikusios po pridengimui visų išlaidų ir nuostolių, jeigu tokia suma pasirodytų, yra atskaitoma nemažiau 10% į atsargos kapitalą ir tokia suma į dividendą ant pajų, kad ant kiekvieno pajaus rublio atseitų nedaugiau 10% metinių. Likusioji paskui suma, išdavus iš jos nuosim-

tinį valdybos nariams atlyginimą, jeigu toks sulyg visotino susirinkimo paskirimo būtų reikalingas (§ 41), yra paskirstoma tarp draugijos narių proporcingai brangumui padarytų kiekvienam iš jų draugijoje pirkimų.

P a s t a b a I. Visotinam susirinkimui pavedama apversti pelno dalį naudingems draugijos nariams tikslams (§ 1 past.)

P a s t a b a II. Pasiekus atsargos kapitalui pajinio kapitalo didumą, tolėsnis atskaitymas į pajinį kapitalą nuošimčių iš draugijos pelno gali būt sulyg visotino susirinkimo nutarimo užbaigtas. Būtinas atskaitymas į pajinį kapitalą esti atnaujinamas, jeigu dalis jo būtų išleista.

P a s t a b a III. Dividendas esti išskaitomas tiktai ant pilnų pajų ir už pilnus mėnesius.

P a s t a b a IV. Kapeikų nuotrupos dividende, priskaitomame prie išdavimo nariams, esti atmetamos ir priskaitomos prie atsargos kapitalo.

§ 56.

Dividendas išsiduoda per tris mėnesius po patvirtinimo visotinu susirinkimu metinės valdybos atskaitos.

§ 57.

Dividendas, savininkui norint, gali būti paliktas draugijos kasoje naujų sutaisymui pajų. Dividendas, nepaimtas paskirtame § 56 laike, skaitosi pasilikusiu naujų pajų sutaisymui.

P a s t a b a. Kuomet pajinio nario kapitalo suma pasiekė visotino susirinkimo paskirtos, sulyg § 14, normos, ant palikto draugijos kasoje virš pažymėtos normos dividendo nuošimčiai neesti priskaitomi.

Išrišimas ginčių draugijos dalykuose ir jos uždengimas.

§ 58.

Visi ginčiai draugijos dalykuose tarp narių ir tarp jų ir valdybos narių, o lygiai ginčiai tarp valdybos narių ir tarp kitų draugijos išrinktųjų ir privatiškų ypatų esti išrišami arba visotiname susirinkime, jeigu abi ginčijanti pusi ant to sutiktų, arba peržiūriami abelnu teismo būdu.

§ 59.

Draugijos atsakomybė esti aprubežiuojama priguliniu jai kilnojamu ir nekilnojamu turtu ir kapitalais.

§ 60.

Jeigu, suvedus sąskaitas, dėlei nekurių priežaščių pasirodytų nuostolis, tai toks esti papildomas iš atsargos kapitalo; neužtenkant-gi jo — iš narių pajų apyvartos kapitale. Susimažinus tokiu būdu kiekvienam pajui, nariai, kurie pasirodytų nebeturį nė vieno pajaus, privalo papildyti savo pajus iki normališko didumo per visotino draugijos narių susirinkimo paskirtą kiekvieną sykį laiką.

§ 61.

Draugijos gyvavimo laikas nėra paskirtas. Jeigu dėlei dalykų bėgio draugijos uždengimas būtų pripažintas reikalingu, tai jos veikimas esti užbaigiamas sulyg visotino draugijos narių susirinkimo nusprendimo per du išeilies nepaprastu jo posėdžiu, jeigu prieš antrą posėdį išaiskintos per pirmą posėdį priežastis draugijos uždengimui nebūtų prašalintas.

P a s t a b a. Jeigu draugija per metus nuo gavimo isteigėjais leidimo ją atidengti nepradėtų savo veikimo, tai ji skaitose neįvikusia.

§ 62.

Atsitikus draugijos veikimu užbaigimui, visotinas draugijos narių susirinkimas renka nemažiau trijų ypatų į likvidacijos komisiją ir paskiria draugijos dalykų likvidacijos būdą. Šita komisija priima dalykus iš valdybos. Likvidatoriai išsaukia per pranešimus ir publikaciją draugijos kreditorius, rupinasi apie pilną jų užganėdinimą, daro draugijos turto realizaciją, susitaria ir susitaiko su trečiomis ypatomis, ant pamato ir rybose, visotino susirinkimo nurodytų. Sumas, paskirtas kreditorių užganėdinimui, o lygiai reikalingas pilnam ginčijamų reikalavimų patenkinimui, likvidatoriai įneša už kreditorių sąskaitą į vieną iš Viešpatystės kredito įstaigų. Iki to laiko negali būti pradėta užganėdinti draugijos narius už pasilikusį draugijos nuožiūroje turtą. Savo darbų atskaitą likvidatoriai paduoda visotinam susirinkimui susirinkimo paskirtuose laikuose ir, skyrium to, pasibaigus likvidacijai, paduoda visotiną atskaitą.

§ 63.

Patvirtinus visotinam draugijos narių susirinkimui visotiną likvidatorių atskaitą, nariams gražinant jų pajai, priskaičius dividendą ir premiją arba išskaičius galinčius kristi ant jų nuostolius (§ 60), likusis-gi draugijos turtas, jeigu toks pasirodytų, esti vartojamas naudingiems tikslams, sulyg visotino susirinkimo nusprendimo, igijusių spėką tiktai vietiniam guber-

natoriui (arba miesto viršininkui) patvirtinus Atsitikus gubernatoriaus (arba miesto viršininko) nesutikimui, šis klausimas esti atiduodamas galutinam Vidaus Dalykų Ministerio išrisimui.

§ 64.

Kaip apie pradėjimą likvidacijos, taip ir apie jos pabaigimą, paaiškinant pasekčius nurodymus, pirmame atsitikime valdyba, o antrame likvidatoriai praneša per gubernatorių (arba miesto viršininką) Vidaus Dalykų Ministerijai, o taipogi daro tam tikras publikacijas draugijos narių ir kitu, prisidėjusių prie draugijos dalykų, ypatų žiniai.

§ 65.

Jeigu-gi, apart prigulincios gubernatoriui ir miesto viršininkui teisės (st. 821 ir 863. t. II st. įst. išl. 1892 m., ab. gub. įstg.) uždengti viešus susirinkimus, užtikus juose ką nors priešingą viešpatystės tvarkai ir visuomenės ramumui ir dorai, gubernatorius arba miesto viršininkas pripažintų reikalingu uždengti draugiją dėlei kitų priežaščių, tai jis paklausia apie tai Vidaus Dalykų Ministerijos nuožituros.

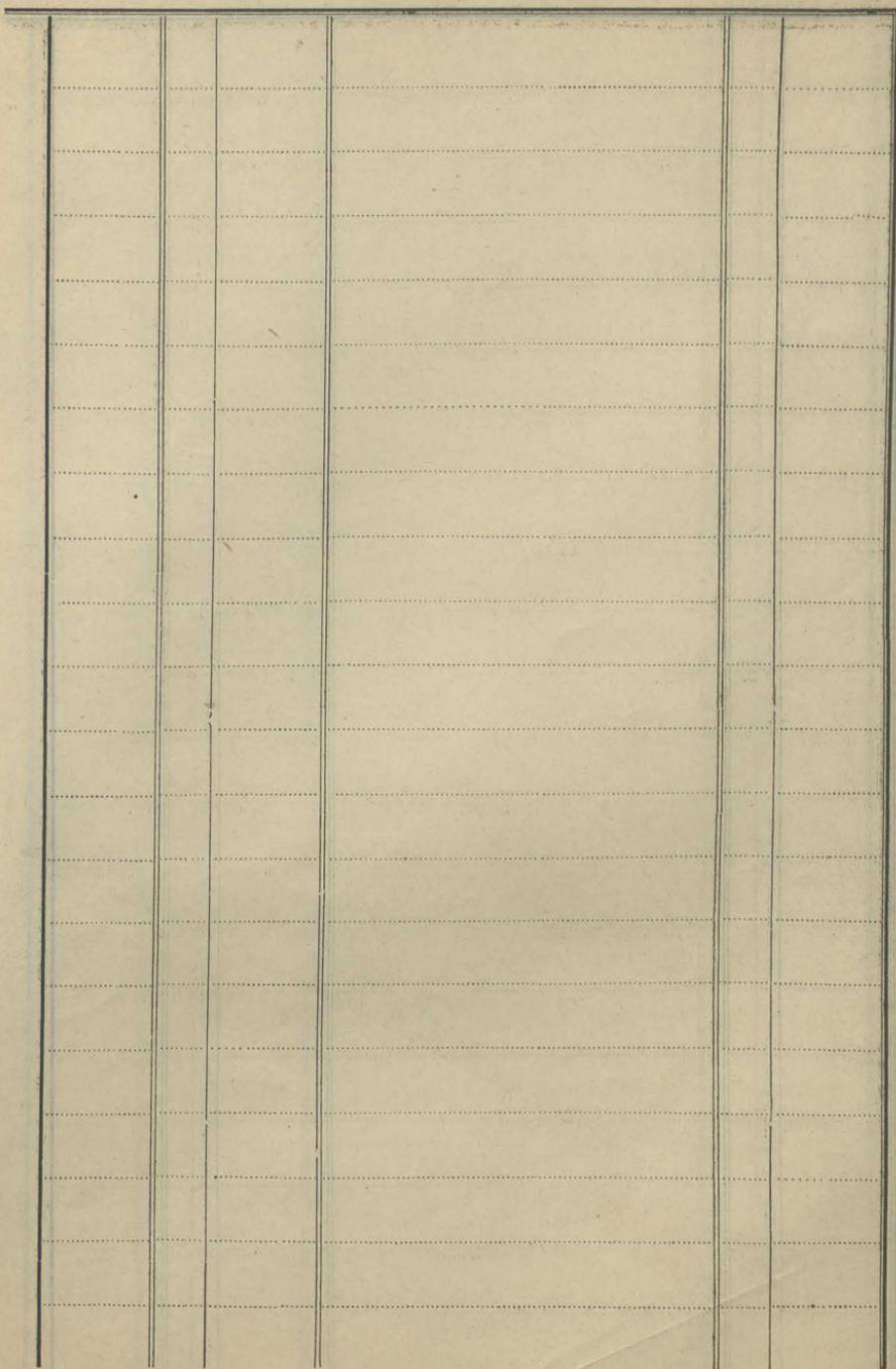
P a s t a b a. Uždengiant draugiją sulyg gubernatoriaus (arba miesto viršininko) paliepimo, paskutiniam priklauso paskirimas laiko ir tvarkos visotino susirinkimo išrisimui klausimo apie draugijos dalykų likvidaciją, arba betarpiškas išrinkimas iš draugijos narių komisijos jos dalykų likvidacijai.

- Įkurėjai:**
- Inžinierius V. Lobanovskis.*
  - I. Bogušas.*
  - P. Ažubalis.*
  - I. Vidugiris.*
  - I. Kondratas.*
  - P. Bičiunas.*

28836

23080

(K)

2012244180